

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## ॥ പഞ്ചചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ॥

ദേവൈരദൈത്യൈശ്ച ക്ഷീരസാഗരസ്യ മന്ഥനം രുദ്രേണ  
ഹാലാഹലവിഷസ്യ പാനം ഭഗവതോ വിഷ്ണോഃ സാഹായേന  
മന്ദരാചലസ്യ പാതാലതഃ സമുദ്ധാരസ്തേന സാഗരസ്യ മന്ഥനം  
ധൻവന്തരേരപ്സരസാം വാരുൺയാ ഉച്ചൈഃശ്രവസഃ  
കൗസ്തുഭസ്യാമൃതസ്യ ച തതഃ പ്രാദുർഭാവഃ,  
ദേവാസുരസംഗ്രാമേ ദൈത്യാനാം സംഹാരശ്ച

വിശ്വാമിത്രവചഃ ശ്രുത്വാ  
രാഘവഃ സഹലക്ഷ്മണഃ |  
വിസ്മയം പരമം ഗത്വാ  
വിശ്വാമിത്രമമാബ്രവീത് || 1.45.1 ||

അത്യർഭുതമിദം ബ്രഹ്മൻ  
കമിതം പരമം ത്വയാ |  
ഗംഗാവതരണം പുൺയം  
സാഗരസ്യാപി പൂരണം || 1.45.2 ||

ക്ഷണഭൂതേവ നൗ രാത്രിഃ  
സംവൃത്തേയം പരന്തപ |  
ഇമാം ചിന്തയതോഃ സർവാം  
നിഖിലേന കമാം തവ || 1.45.3 ||

തസ്യ സാ ശർവരീ സർവാ  
 മമ സൗമിത്രിണാ സഹ |  
 ജഗാമ ചിന്തയാനസ്യ  
 വിശ്വാമിത്ര കഥാം ശുഭാം || 1.45.4 ||

തതഃ പ്രഭാതേ വിമലേ  
 വിശ്വാമിത്രം തപോധനം |  
 ഉവാച രാഘവോ വാക്യം  
 കൃതാഹ്നികമരിന്ദമഃ || 1.45.5 ||

ഗതാ ഭഗവതീ രാത്രിഃ  
 ശ്രോതവ്യം പരമം ശ്രുതം |  
 തരാമ സരിതാം ശ്രേഷ്ഠാം  
 പുണ്യോം ത്രിപഥഗാം നദീം || 1.45.6 ||

നൗരേഷാ ഹി സുഖാസ്തീർണാ  
 ഋഷീണാം പുണ്യകർമ്മണാം |  
 ഭഗവന്തമിഹ പ്രാപ്തം  
 ജ്ഞാത്വാ ത്വരിതമാഗതാ || 1.45.7 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ  
 രാഘവസ്യ മഹാത്മനഃ |  
 സന്താരം കാരയാമാസ  
 സർഷിസംഘസ്യ കൗശികഃ || 1.45.8 ||

ഉത്തരം തീരമാസാദ്യ  
 സമ്പൂജ്യർഷിഗണം തതഃ |  
 ഗംഗാകുലേ നിവിഷ്ടാസ്തേ  
 വിശാലാം ദദ്യൂശുഃ പുരീം || 1.45.9 ||

തതോ മുനിവരസ്തുർണം

ജഗാമ സഹരാഘവഃ |

വിശാലാം നഗരീം രമ്യാം

ദിവ്യാം സ്വർഗോപമാം തദാ || 1.45.10 ||

അഥ രാമോ മഹാപ്രാജ്ഞോ

വിശ്വാമിത്രം മഹാമുനിം |

പപ്രച്ഛ പ്രാഞ്ജലിർഭൂത്വാ

വിശാലാമുത്തമാം പുരീം || 1.45.11 ||

കതമോ രാജവംശോഽയം

വിശാലായാം മഹാമുനേ |

ശ്രോതുമിച്ഛാമി ഭദ്രം തേ

പരം കൗതൂഹലം ഹി മേ || 1.45.12 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ

രാമസ്യ മുനിപുംഗവഃ |

ആഖ്യാതും തത്സമാരേഭേ

വിശാലായാഃ പുരാതനം || 1.45.13 ||

ശ്രൂയതാം രാമ ശക്രസ്യ

കഥാം കഥയതഃ ശ്രുതാം |

അസ്മിൻ ദേശേ ഹി യദ് വൃത്തം

ശൃണു തത്തേന രാഘവ || 1.45.14 ||

പൂർവം കൃതയുഗേ രാമ

ദിതേഃ പുത്രാ മഹാബലാഃ |

അദിതേശ്ച മഹാഭാഗാ

വീര്യവന്തഃ സുധാർമികാഃ || 1.45.15 ||

തതസ്തേഷാം നരവ്യാഘ്ര  
 ബുദ്ധിരാസീൻമഹാത്മനാം |  
 അമരാ വിജരാശൈവ  
 കഥം സ്യാമോ നിരാമയാഃ || 1.45.16 ||

തേഷാം ചിന്തയതാം തത്ര  
 ബുദ്ധിരാസീദ് വിപശ്ചിതാം |  
 ക്ഷീരോദമഥനം കൃത്വാ  
 രസം പ്രാപ്ത്വാമ തത്ര വൈ || 1.45.17 ||

തതോ നിശ്ചിത്യ മഥനം  
 യോക്ത്രം കൃത്വാ ച വാസുകിം |  
 മന്മാനം മന്ദരം കൃത്വാ  
 മമന്മുരമിതൗജസഃ || 1.45.18 ||

അഥ വർഷസഹസ്രേണ  
 യോകാസർപശിരാംസി ച |  
 വമന്തോതിവിഷം തത്ര  
 ദദംശുർദശനൈഃ ശിലാഃ || 1.45.19 ||

ഉത്പപാതാഗ്നിസങ്കാശം  
 ഹാലാഹലമഹാവിഷം |  
 തേന ദഗ്ധം ജഗത് സർവം  
 സദേവാസുരമാനുഷം || 1.45.20 ||

അഥ ദേവാ മഹാദേവം  
 ശങ്കരം ശരണാർഥിനഃ |  
 ജഗ്മുഃ പശുപതിം രുദ്രം  
 ത്രാഹി ത്രാഹീതി തുഷ്ടുവുഃ || 1.45.21 ||

ഏവമുക്തസ്തതോ ദേവൈ -  
 ര്ദേവദേവേശ്വരഃ പ്രഭുഃ |  
 പ്രാദുരാസീത് തതോത്രൈവ  
 ശംഖചക്രധരോ ഹരിഃ || 1.45.22 ||

ഉവാചൈനം സ്മിതം കൃത്വാ  
 രുദ്രം ശൂലധരം ഹരിഃ |  
 ദൈവതൈർമഥ്യമാനേ തു  
 യത്പൂർവം സമുപസ്ഥിതം || 1.45.23 ||

തത് ത്വദീയം സുരശ്രേഷ്ഠ  
 സുരാണാമഗ്രതോ ഹി യത് |  
 അഗ്രപൂജാമിഹ സ്ഥിത്വാ  
 ഗൃഹാണേദം വിഷം പ്രഭോ || 1.45.24 ||

ഇത്യുക്ത്വാ ച സുരശ്രേഷ്ഠ -  
 സ്തത്രൈവാനന്തരധീയത |  
 ദേവതാനാം ഭയം ദൃഷ്ട്വാ  
 ശ്രുത്വാ വാക്യം തു ശാർംഗിണഃ || 1.45.25 ||

ഹാലാഹലം വിഷം ഘോരം  
 സഞ്ജഗ്രാഹാമ്യതോപമം |  
 ദേവാൻ വിസൃജ്യ ദേവേശോ  
 ജഗാമ ഭഗവാൻ ഹരഃ || 1.45.26 ||

തതോ ദേവാസുരാഃ സർവേ  
 മമന്മൂ രഘുനന്ദന |  
 പ്രവിവേശാഥ പാതാലം  
 മന്മാനഃ പർവതോത്തമഃ || 1.45.27 ||

തതോ ദേവാഃ സഗന്ധർവാ -  
 സ്തുഷ്ടുവുർമധുസുദനം |  
 ത്വം ഗതിഃ സർവഭൂതാനാം  
 വിശേഷേണ ദിവൗകസാം || 1.45.28 ||

പാലയാസ്മാൻ മഹാബാഹോ  
 ഗിരിമുദ്ധർതുമർഹസി |  
 ഇതി ശ്രുത്വാ ഹൃഷീകേശഃ  
 കാമം രൂപമാസ്ഥിതഃ || 1.45.29 ||

പർവതം പൃഷ്ഠതഃ കൃത്വാ  
 ശിശ്യേ തത്രോദധൗ ഹരിഃ |  
 പർവതാഗ്രം തു ലോകാത്മാ  
 ഹസ്തേനാക്രമ്യ കേശവഃ || 1.45.30 ||

ദേവാനാം മധ്യതഃ സ്ഥിത്വാ  
 മമന്ഥ പുരുഷോത്തമഃ |  
 അഥ വർഷസഹസ്രേണ  
 ആയുർവേദമയഃ പുമാൻ || 1.45.31 ||

ഉദതിഷ്ഠത് സുധർമാത്മാ  
 സദണ്യഃ സകമണ്ഡലുഃ |  
 പൂർവം ധൻവന്തരിർനാമ  
 അപ്സരാശ്ച സുവർചസഃ || 1.45.32 ||

അപ്സു നിർമഥനാദേവ  
 രസാത് തസ്മാദ് വരസ്ത്രിയഃ |  
 ഉത്പേതുർമനുജശ്രേഷ്ഠ  
 തസ്മാദപ്സരസോഽഭവൻ || 1.45.33 ||

ഷഷ്ടിഃ കോട്യോദിവംസ്താസാ -  
 മപ്സരാണാം സുവർചസാം |  
 അസംഖ്യേയാസ്തു കാകുത്ഥ  
 യാസ്താസാം പരിചാരികാഃ || 1.45.34 ||

ന താഃ സ്ഥ പ്രതിഗൃഹ്ണന്തി  
 സർവേ തേ ദേവദാനവാഃ |  
 അപ്രതിഗ്രഹണാദേവ  
 താ വൈ സാധാരണാഃ സ്ഥൃതാഃ || 1.45.35 ||

വരുണസ്യ തതഃ കന്ധാ  
 വാരുണീ രഘുനന്ദന |  
 ഉത്പപാത മഹാഭാഗാ  
 മാർഗമാണാ പരിഗ്രഹം || 1.45.36 ||

ദിതേഃ പുത്രാ ന താം രാമ  
 ജഗൃഹൂർവരുണാത്മജാം |  
 അദിതേസ്തു സുതാ വീര  
 ജഗൃഹൂസ്താമനിന്ദിതാം || 1.45.37 ||

അസുരാസ്തേന ദൈതേയാഃ  
 സുരാസ്തേനാദിതേഃ സുതാഃ |  
 ഹൃഷ്ടാഃ പ്രമുദിതാശ്ചാസൻ  
 വാരുണീഗ്രഹണാത് സുരാഃ || 1.45.38 ||

ഉച്ചൈഃശ്രവാ ഹയശ്രേഷ്ഠോ  
 മണിരത്നം ച കൗസ്തുഭം |  
 ഉദതിഷ്ഠന്നരശ്രേഷ്ഠ  
 തഥൈവമൃതമൃത്തമം || 1.45.39 ||

അഥ തസ്യ കൃതേ രാമ  
 മഹാനാസീത് കുലക്ഷയഃ |  
 അദിതേസ്തു തതഃ പുത്രോ  
 ദിതിപുത്രാനയോധയൻ || 1.45.40 ||

ഏകതാമഗമൻ സർവേ  
 അസുരാ രാക്ഷസൈഃ സഹ |  
 യുദ്ധമാസീൻമഹാഘോരം  
 വീര ത്രൈലോക്യമോഹനം || 1.45.41 ||

യദാ ക്ഷയം ഗതം സർവം  
 തദാ വിഷ്ണുർമഹാബലഃ |  
 അമൃതം സോഹരത് തുർണം  
 മായാമാസ്ഥായ മോഹിനീം || 1.45.42 ||

യേ ഗതാഭിമുഖം വിഷ്ണു -  
 മക്ഷരം പുരുഷോത്തമം |  
 സമ്പിഷ്ടാസ്തേ തദാ യുദ്ധേ  
 വിഷ്ണുനാ പ്രഭവിഷ്ണുനാ || 1.45.43 ||

അദിതേരാത്മജാ വീരാ  
 ദിതേഃ പുത്രാൻ നിജഹ്നിരേ |  
 അസ്മിൻ ഘോരേ മഹായുദ്ധേ  
 ദൈതേയാദിത്യയോർഭൃശം || 1.45.44 ||

നിഹത്യ ദിതിപുത്രാംസ്തു രാജ്യം പ്രാപ്യ പുരന്ദരഃ |  
 ശശാസ മുദിതോ ലോകാൻ സർഷിസംഘാൻ സചാരണാൻ || 1.45.45 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
 ബാലകാണ്ഡേ പഞ്ചചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ||